

Rajavartiolaitoksen esikunta
Oikeudellinen osasto

23.09.2022

Oikeusministeriö
kirjaamo.om@gov.fi

OM lausuntopyyntö VN/21702/2022

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta esitutinnan salassapitoperusteiden selkeyttämisestä

Oikeusministeriö on pyytänyt Rajavartiolaitokselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n muuttamisesta. Rajavartiolaitoksen esikunta, joka on samalla sisäministeriön rajavartio-osasto toimittaa oheisena Rajavartiolaitoksen lausunnon oikeusministeriölle.

Esityksen tavoitteena on selkeyttää yksityiselämän suojaa koskevien salassapitoperusteiden keskinäisiä suhteita rikosasioissa ja lisätä kansalaisten ja tiedotusvälineiden mahdollisuuksia saada tietoa rikosasioista ja niissä tehdyistä viranomaispäätöksistä. Tavoitteella pyritään toteuttamaan perustuslain (731/1999) 12 §:n 2 momentissa säädettyä suojattua julkisuusperiaatetta ja julkisuuslain 3 §:ssä säädettyä viranomaisten toiminnan avoimuutta, unohtamatta säädettyä yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa. Rajavartiolaitos pitää esityksen tavoitteita tärkeinä.

Rajavartiolaitos toteaa kuitenkin, että esitetyn uuden julkisuuslain 24 §:n 26 kohdan 3 momentin soveltaminen saattaa olla esitutkintaviranomaisena eri tilanteissa käytännössä vaikeaa. Kyseessä olisi poikkeussäännös useaan eri julkisuuslain salassapitosäännökseen. Lisäksi poikkeussäännökseen sisältyisi useita eri soveltamisedellytyksiä, joiden tulkinta saattaa poiketa eri tahojen kesken. Säännöstä sovellettaisiin vasta muun muassa esitutkintaviranomaisen tekemän päätöksen jälkeen, kun esitutkinta-aineiston salassapitoperusteita ennen päätöksen tekoa sovellettaisiin toisin.

Aika ajoin Rajavartiolaitokselle esitutkintaviranomaiselle suunnattujen laajojen asiakirjapyyntöjen työmäärä lisääntynee edellä mainitun monipolvisen uuden säännöksen tulkinnanvaraisuuden vuoksi.

Edellä todetun perusteella ja koska julkisuuslakia ollaan sen ajantasaistamishankkeessa uudistamassa paljon laajemmin, Rajavartiolaitos esittää tarkoin har-

kittavaksi onko tämän yksittäisen säännöksen muuttaminen erillisenä muusta kokonaisuudesta välttämätöntä ja tarkoituksenmukaista.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö

Kontra-amiraali

Markku Hassinen

Rajavartiolytarkastaja

Varatuomari

Reijo Lahtinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 23.09.2022 klo 10:42. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

TIEDOKSI

SM/Polisiosasto

SM/HKO

RVLE/Oikeudellinen osasto